

26. ISTEN DICSŐSÉGÉRE ÉLEK

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

BARTA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.

KÁLVIN, J., Tanítás a keresztyén vallásra, Budapest, 1986.

SZÜCS, F., Teológiai etika, Budapest, 1993.

TÖRÖK, I., Dogmatika, Amsterdam, 1985.)

A keresztyén ember egész életét Isten dicsőségére éli. Ezt fogalmazta meg a reformáció egyik alapelve is (Soli Deo Gloria).

„Akár esztek, akár isztok, mindent Isten dicsőségére tegyetek!” (1Kor 10,31)

Isten dicsősége

Az a héber szó, amit az Ószövetség a dicsőség jelölésére használ, igei formában eredetileg azt jelenti: nehéznek, súlyosnak, tekintélyesnek lenni. Istenre vonatkoztatva az Ő dicsősége személye sugárzó megjelenését jelenti, önmaga megmutatását. Ezért a dicsőség fogalma kapcsolatban van a meglátással, a megjelenéssel (2Móz 16,7; 33,18; Ézs 40,5). Isten dicsősége meglátható a teremtésben (Jób 37,21; Zsolt 8,2; 19,2; 148,13; Ézs 6,3) vagy a szent templomában is (2Móz 40,34k; 1Kir 8,10k; Zsolt 26,8; Ez 8,4; 9,3; 10,4.18.19). A választott nép feladata volt az, hogy hirdesse Isten dicsőségét az életével (1Krn 16,24.28–29; Zsolt 96,3.7–8; 145,12; Ézs 66,19). Az ószövetségi próféciaik szerint a végidőkben fog Isten dicsősége minden ember számára látható módon megmutatkozni.

Isten dicsőségére élni

Az első megtértek pünkösdkor azonnal azt kérdezték, hogy mit cselekedjenek (ApCsel 2,37). Aki megtér, az cselekedni szeretne. Ez a kérdés nem csak a megtéréskor, hanem az egész keresztyén élet során újra és újra felvetődik, sőt kell is, hogy a hívő ember ezt folyamatosan átgondolja.

Az Ószövetségben Isten törvényt és szabályokat, sőt részletes előírásokat is adott a nép mindennapi életéhez. Ezek a törvények a kultusztól kezdve a tisztasági törvényeken át az étkezésig, a családdal kapcsolatos és egyéb jogi helyzetekig szinte mindenre vonatkoztak. Jézus eljövetelével ezeknek a törvényeknek (Tízparancsolat kivételével) érvénye megszűnt. A keresztyén ember számára a Tízparancsolat, és Jézus tanításai lettek az érvényesek. Míg az ószövetségi törvények nagyon sok esetben konkrét helyzetekhez adtak megoldást, addig Jézus útmutatása a „Mit tegyünk?”- kérdésére inkább a döntések mögötti alapelvekre vonatkoztak. Nagyon sokat tanított erről a példázataiban. Nem azt mondta meg, hogy mit, hanem hogy miért. A hívő ember cselekedjen irgalomból (irgalmas samaritánus)!

Jézus kora óta számtalan olyan új helyzet adódik, amire nem lehet a Bibliának konkrét válasza. Ilyen például a technikához való viszony. (számítógép, internet stb.)

Kálvin azt tanítja a keresztyén élet szabályairól, hogy nem kerülhetjük ki az életben azokat a helyzeteket, amikor olyan lehetőségekkel találkozunk, hogy a földi élet javairól döntenünk kell. Találkozni fogunk olyan lehetőségekkel is, amelyek nem a szükségét, hanem amelyek az élvezeteket szolgálják. Mértéket kell tartani. A reformátor tanácsa szerint az legyen ebben a

keresztyén ember alapelve, hogy arra a célra használjuk, amire rendelte. Mivel Isten a javunkat, és nem a kárunkat (romlásunkat) akarja.

Meg kell találni azt az evangéliumi utat, ami a szabadság és a szabadosság között van. A szabadosság egy olyan magatartásformát jelent, amelyben az ember mindent kipróbál, amire kedvet érez. A tettei következményeivel akkor sem számol, ha tudja, hogy azok számára vagy mások számára rosszak. Nem foglalkozik az ember azzal, hogy hasznára válik-e a tette, vagy mások hasznára. Alaphozzáállás: mindent lehet nekem. Nem veszi tekintetbe Isten törvényeit, mások érdekeit. Rövidtávú gondolkodásra épül.

Pál apostol tanít erről. Korinthusban élt az a közmondás: „Mindent szabad nekem.” Ehhez a közmondáshoz kapcsolódva és fontos dolgot fogalmaz meg, amelyek, a mai napig segítenek a döntésben:

„Minden szabad nekem, de nem minden használ. Minden szabad nekem, de nem válok semminek a rabjává.”(1Kor 6,12)

Szabad:

- ami hasznos
- ami nem okoz függőséget

Mindent megtehet a keresztyén, ami nem ütközik Isten törvényébe, és ennek megvan a mértéke is. Ha rabbá tesz, akkor már nem az Istenben elnyert szabadságával él.

Az ember szabadsága bibliai értelemben: szabadság arra, hogy Mennyei Atyánk akaratát cselekedjük. Szabad az ember, akit Krisztus megváltott. Újjászületés nélkül az embernek nincsen szabadsága arra, hogy a jót válassza és cselekedje. Az újjászületett ember megismeri Isten akaratát. Szabaddátétel rendeltetésünk betöltése. Az újjászületett ember szabadságának érvényesülését korlátozza az óember. De az óember nem győzheti le az újember cselekedeteit. Isten kegyelme munkálja bennünk az akarást és a cselekvést a jóra. A jóra való szabadság, az igazi szabadság. Csak Krisztusban újjászületve lehet az ember szabad:

- a törvény uralmától,
- a bűn miatti büntetés alól,
- arra, hogy ne engedjen egy adott kísértésnek.

Az Újszövetségben a szabadság a bűn átkától való szabadságot jelenti, azt a szabadságot, hogy nem a bűn uralkodik az újjászületett ember életében. A megtért ember csakis Krisztus ereje által szabaddá válik.

Isten dicsőségére élni

Ez a kifejezés fogalmazza meg a megváltott ember életének alapvető célját.

Úgy élni, hogy az ember tetteivel és egész életével, szavaival Istenre mutat, Istenre utal. Ezek a tettek, cselekedetek ugyanis bizonyosságtételek Arról, Aki az Élet Ura. Abból, amit tesz az ember Isten erejére, hatalmára, igazságára, jóságára következtetnek. Az öncélú, önző élet ellenkezője ez.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A lecke célja, hogy rávilágítson a mai eszközök jó és rossz oldalára. A mai gyermekek megannyi használati cikkel, lehetőséggel vannak körülvéve. Ezek a mindennapi élet velejárói. Nem mondhatjuk az internetre, a közösségi oldalakra, technikai eszközökre, hogy jók vagy rosszak. Csak megtaníthatjuk a fiatalokat Isten szerint élni vele.

Szenczi Molnár Albert példáját hívjuk segítségül, aki a korabeli legújabb eszközöket (könyvnyomtatás, anyanyelvi fordítás, szótár) Isten dicsőségére használta. Ugyanígy fontos ma is ez a szempont.

Hasznos eligazító és szemléletformáló cikket találunk az alábbi oldalon:

http://keresztencsalad.blog.hu/2014/06/30/jo_szulo_csucstechn

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>MINIMUM</u>	<u>OPTIMUM</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásokban és beszélgetésekben. • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja segítséggel megfogalmazni mit jelent Isten dicsőségére élni példákon keresztül. ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét: Pál első levele a Korinthusiakhoz 10,31. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban és beszélgetésekben. • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja megfogalmazni, hogy mit jelent Isten dicsőségére élni és mondjon rá 1-2 példát. ○ Tudja értelmezni a lecke Igéjét: Pál első levele a Korinthusiakhoz 10,31.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Isten dicsőségére élek.

Kognitív cél: Az Isten dicsőségére való élet fogalmi és gyakorlati lehetőségeinek feltárása.

Affektív cél: Az átgondolt és Isten dicsőségére való élet attitűdjének felébresztése, megerősítése.

Pragmatikus cél: A pedagógus segítségével mindennapi szituációkon keresztül annak az átgondolása, hogy mit jelent az Isten dicsőségére folytatott élet.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Kezek pantomim – témára hangolás</p> <p>Olvassuk fel a gyermekeknek a pantomim során megjelenítendő szöveget!</p> <p>Előtte kérjük meg őket, hogy álljanak fel, és mutassák a kézmozdulatokat soronként!</p> <p>Az utolsó sort, Jézus kézmozdulatait mutassuk mi az osztály előtt, az osztály felé!</p> <p>„Isten megteremtette az embert, és kezét adott neki.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kezet adott arra, hogy építsen. - De az ember megtanult rombolni. - Kezet adott arra, hogy simogasson. - De az ember megtanult ütni. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Arra, hogy vigasztaljon. - És ő bánt. - Isten kezét adott, hogy az ember adjon. - És ő megtanult lopni. - Arra adott kezet, hogy hívjon. - És az ember elutasítja magától a másikat. - Arra, hogy fölemeljen. - És ő sokszor, sokszor tétlen marad. - Kezet adott, hogy azzal az ember az életet óvja. - És ő megtanult ölni. - Kezet adott, hogy imádkozzon. - És ő megtanult átkozni. <p>Ezért Isten adott Valakit, Akinek a keze: simogat - vigasztal - ad - hív - fölemel - áld.”</p> <p>http://orimagyarosd.lutheran.hu/08Lelek/0802Kisszines/0802jelenet1 Letöltés: 2016. július 19.</p> <p>Átvezetés: mindenünkkel, amink van, élhetünk Isten dicsőségére, de használhatjuk rosszul is.</p>	
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	<p>Eszközök Isten dicsőségére Vigyünk be a tanterembe minél változatosabb asszociációjú eszközöket! Használjuk azokat is, amelyek a tanteremben vannak! Mutassunk fel egy tárgyat, és kérdezzük meg, hogyan használhatjuk rosszul, és hogyan használhatjuk jól, vagyis Isten dicsőségére!</p> <p>A téma elmélyítése a tankönyv szövegének, az aranymondásnak és az illusztrációnak a feldolgozásával.</p>	<p>Eszközök: tablet, gitár, mobil, internet, kalapács, távcső, bot, stb.</p> <p>A feladat a munkafüzetben is elvégezhető: MFGY 25. lecke 1. (74. o.) MFEI 25. lecke 1. (97. o.)</p> <p>TK 25. lecke (56. o.) Feladattár MFGY 25. lecke 2. (74. o.) MFEI 25. lecke 2. (97. o.)</p>
Aranymondások	<p>„Akár esztek tehát, akár isztok, mindent Isten dicsőségére tegyetek! (1Kor 10,31)</p>	<p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFGY 25. lecke 2. (74. o.) MFEI 25. lecke 2. (97. o.)</p>
Énekjavaslat (alternatívák)	<p>2. Szólj hozzám csendesen (TK 74. o.) Te csak az Istennek országát keresd RÉ: 266. dics. – Egek nagy Királya (dall. RÉ. 165. dics. Itt van Isten) 269. dics. 1.3. verse – Istenre bízom magamat (dall. RÉ. 42. zsolt. Mint a szép híves patakra</p>	
Házi feladat	<p>MFGY 25. lecke 3. (75. o.) MFEI 25. lecke 3. (98. o.)</p>	

TOVÁBBI ÖTLETEK:

(Egyéni feladatlapok összeállíthatók az RPI online feladatbank segítségével:
<http://rpi-feladatbank.reformatus.hu/#/login>)

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 60-61. oldal

A képen látható:

- Rajzok: számítógép, televízió, laptop, internet, stb. – egy fiú és egy lány félalakos képe és egy kérdőjel
- A tanév során tanult történetek képei egy várfalon ábrázolva

A szöveg:

- Ismeretközlő szöveg: Szenczi Molnár Albertről és a tanév témáiról

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

A kép:

- Figyeld a képeket! Min tűnődnek, mit kérdezhetnek a gyermekek?
- Te hogyan élsz Isten dicsőségére? Számodra mit jelent ez?
- A képen látható tárgyakat hogyan lehet Isten dicsőségére használni?
- Adj választ a két tanulónak!

A szöveg:

- Miért mondjuk, hogy Szenczi Molnár Albert Isten dicsőségére élt?
- Kit tartott ő igazi Királynak, akit élete végéig szolgált?
- Milyen tetteket vitt véghez Isten dicsőségére? Miért tette ezeket?
- Te eddig mit tettél Isten dicsőségére? Mit tervezel a jövőben?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

„Akár esztek tehát, akár isztok, mindent Isten dicsőségére tegyetek!”

- Mit tehetünk meg Isten dicsőségére negyedik osztályosként?

1. Istenhez vezető utak. Készüljünk előre keresztyén tartalmú könyvekkel, zenékkal, internetes oldalakkal! Adjuk ki a feladatot gyűjtőmunkának!

2. Szutyjev: Okoska botocska. Az eszközök használatához szükséges gondolkodásmódra hívja fel a figyelmet ez a kedves orosz mese.

